บทที่ 4

ผลการทดลอง

ผลการทดลองที่ 1. การเตรียมเชื้อไวรัสเอเวียนอินฟลูเอนซา สายพันธุ์ H5N1

1.1 การเตรียมเชื้อไวรัสเอเวียนอินฟลูเอนซา

เตรียมเชื้อไวรัสเอเวียนอินฟลูเอนซาที่ได้จากตัวอย่าง ปอด ลำไส้ และตับ ซึ่งเก็บมาจากแหล่งที่พบการระบาดในประเทศไทย ช่วงเดือนมกราคม 2547 จำนวน 8 ตัวอย่าง นั้น และได้เก็บรักษาไว้ที่ตู้เย็น -80 องศาเซลเซียส

1.2 การเพิ่มจำนวนเชื้อไวรัสเอเวียนอินฟลูเอนซา

นำ allantoic fluid ที่เตรียมได้จากขั้นตอนการเตรียมเชื้อไวรัสเอเวียนอินฟลูเอนซาซึ่งเก็บรักษาที่ตู้เย็น -80 องศาเซลเซียสมาฉีดในไข่ไก่ฟักที่อายุ 9-11 วัน เพื่อเพิ่มจำนวนเชื้อไวรัส และคำนวณหาความรุนแรงของเชื้อไวรัส

การคำนวณหาความสามารถในการติดเชื้อของเชื้อไวรัสทำโดยนำผลการทดสอบตั้งแต่ความเข้มข้น (dilution) ที่ทำให้ตัวอ่อนในไข่ไก่ฟักเกิดการเปลี่ยนแปลง 100% จ นถึงระดับความเข้มข้นที่ไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง มาคำนวณหาค่าระดับความสามารถในการติดเชื้อของเชื้อไวรัสที่สามารถทำให้ตัวอ่อนในไข่ไก่ฟักตายได้ 50% จากจำนวนไข่ไก่ฟักที่ใช้ทั้งหมด (50% embryonated lethal dose/ml; ELD_{50}/ml) โดยได้ทำการคำนวณหาระดับความสามารถในการติดเชื้อของเชื้อไวรัส 3 ตัวอย่าง จากตัวอย่างทั้งหมด 8 ตัวอย่าง พบว่าเชื้อไวรัสที่เตรียมขึ้นมานั้นมีระดับความสามารถในการติดเชื้อคือ 10^{9} $10^{8.25}$ และ $10^{8.5}$ ต่อ 1 มิลลิลิตร ดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงผลการฉีดไข่ไก่ฟักที่อายุ 11 วัน โดยฉีดที่ระดับความเข้มข้นตั้งแต่ 10^{-1} - 10^{-10}

ระดับการเจือจาง	จน.ไข่ไก่ฟักที่เสียชีวิต/จน.ไข่ไก่ฟักที่รอดชีวิต		
	No. 1	No. 3	No. 8
10^{-1}	6/6	6/6	6/6
10^{-2}	6/6	6/6	6/6
10^{-3}	6/6	6/6	6/6
10^{-4}	6/6	6/6	6/6
10^{-5}	6/6	6/6	6/6
10^{-6}	6/6	6/6	6/6
10^{-7}	6/6	6/6	5/6
10^{-8}	3/6	4/6	1/6
10^{-9}	0/6	0/6	0/6
10^{-10}	0/6	0/6	0/6

หมายเหตุ No. 1 : A/chicken/Chonburi/Thailand/CU-7/04(H5N1)

No. 3 : A/chicken/Suphanburi/Thailand/CU-9/04(H5N1)

No. 8 : A/chicken/Nakhon Pathom/Thailand/CU-14/04(H5N1)

1.3 การตรวจพิสูจน์ยืนยันชนิดของเชื้อไวรัสที่เตรียม

เมื่อนำเชื้อไวรัสที่เตรียมขึ้นมาจากตัวอย่างที่ 1 มาทดสอบด้วยวิธีการจับกลุ่มตกตะกอนของเม็ดเลือดแดง พบว่าเชื้อไวรัสสามารถจับกลุ่มตกตะกอนของเม็ดเลือดแดงได้ โดยระดับความเข้มข้นที่เจือจางที่สุดที่เชื้อไวรัสสามารถตกตะกอนเม็ดเลือดแดงได้คือ 256 HA unit/ 25 µl โดยผลการทดลองดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงผลวิธีการจับกลุ่มตกตะกอนของเม็ดเลือดแดง

จำนวน	ระดับการเจือจาง											
หลุม	2^{-1}	2^{-2}	2^{-3}	2^{-4}	2^{-5}	2^{-6}	2^{-7}	2^{-8}	2^{-9}	2^{-10}	2^{-11}	2^{-12}
1	x	x	x	x	x	x	x	x	-	-	-	-
2	x	x	x	x	x	x	x	x	-	-	-	-
3	x	x	x	x	x	x	x	x	-	-	-	-
4	x	x	x	x	x	x	x	-	-	-	-	-

หมายเหตุ X : มีการจับกลุ่มตกตะกอนของเม็ดเลือดแดง

\- : ไม่เกิดการจับกลุ่มตกตะกอนของเม็ดเลือดแดง

การตรวจพิสูจน์เชื้อไวรัสโดยวิธีปฏิกิริยาลูกโซ่โพลิเมอเรส (multiplex RT-PCR) พบว่าเชื้อไวรัสที่เตรียมขึ้นมาจากตัวอย่างทั้งหมด 8 ตัวอย่าง ซึ่งเก็บมาจากแหล่งที่พบการระบาดในประเทศไทย ช่วงปลายเดือนมกราคม 2547 นั้นเป็นเชื้อไวรัสเอเวียนอินฟลูเอนซา สายพันธุ์ H5N1 ซึ่งมีผลผลิต PCR ของ HA เท่ากับ 351 bp และ NA เท่ากับ 106 bp ดังแสดงรูปที่ 4.1 และเมื่อทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบลำดับนิวคลีโอไทด์ระหว่างเชื้อไวรัสเอเวียนอินฟลูเอนซาที่เตรียมด้วยโปรแกรม BioEdit version 7.0.5.2 พบว่าเชื้อไวรัสที่เตรียมขึ้นจากตัวอย่างทั้ง 8 ตัวอย่าง อยู่ในsubtype เดียวกันคือ H5N1 และมีความสัมพันธ์ใกล้เคียงกัน ดังแสดงในตารางที่ 4.3 และตารางที่ 4.4 โดยในการศึกษาความคงทนของเชื้อไวรัสต่อสภาพแวดล้อม ต่าง ๆ ในครั้งนี้ได้เลือกใช้เชื้อไวรัสเอเวียนอินฟลูเอนซา สายพันธุ์ H5N1 (A/chicken/Chonburi/Thailand/CU-7/04(H5N1))

ตารางที่ 4.3 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่าง (pairwise distance) ของลำดับนิวคลีโอไทด์ในยีน H5 ของเชื้อไวรัสที่เตรียมขึ้นเปรียบเทียบกับลำดับนิวคลีโอไทด์ระหว่างเชื้อไวรัสเอเวียนอินฟลูเอนซาที่เตรียมขึ้น

	1	2	3	4	5	6	7	8
1								
2	0.0036							
3	0.0036	0.0036						
4	0.0018	0.003	0.003					
5	0.0036	0.0036	0.0036	0.003				
6	0.003	0.0031	0.003	0.0024	0.0018			
7	0.0043	0.0043	0.0043	0.0037	0.0031	0.0025		
8	0.0024	0.0024	0.0024	0.0018	0.0012	0.0018	0.0031	

หมายเหตุ 1 : A/chicken/Chonburi/Thailand/CU-7/04(H5N1)

2 : A/chicken/Prachinburi/Thailand/CU-8/04(H5N1)

3 : A/chicken/Suphanburi/Thailand/CU-9/04(H5N1)

4 : A/chicken/Chachoengsao/Thailand/CU-10/04(H5N1)

5 : A/chicken/Chachoengsao/Thailand/CU-11/04(H5N1)

6 : A/chicken/Nakhon Sawan/Thailand/CU-12/04(H5N1)

7: A/chicken/Nakhon Sawan/Thailand/CU-13/04(H5N1)

8 : A/chicken/Nakhon Pathom/Thailand/CU-14/04(H5N1)

I29917378

<u>ตารางที่ 4.4</u> แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่าง (pairwise distance) ของลำดับนิวคลีโอไทด์ในยีน N1 ของเชื้อไวรัสที่เตรียมขึ้นเปรียบเทียบกับลำดับนิวคลีโอไทด์ระหว่างเชื้อไวรัสเอเวียนอินฟลูเอนซาที่เตรียมขึ้น

	1	2	3	4	5	6	7	8
1								
2	0.0031							
3	0.0015	0.003						
4	0.0031	0.003	0.003					
5	0.0015	0.0015	0.0015	0.0015				
6	0.0015	0.0015	0.0015	0.0015	0			
7	0.0015	0.0015	0.0015	0.0015	0	0		
8	0.0031	0.003	0.003	0.003	0.0015	0.0015	0.0015	

หมายเหตุ 1 : A/chicken/Chonburi/Thailand/CU-7/04(H5N1)

2 : A/chicken/Prachinburi/Thailand/CU-8/04(H5N1)

3 : A/chicken/Suphanburi/Thailand/CU-9/04(H5N1)

4 : A/chicken/Chachoengsao/Thailand/CU-10/04(H5N1)

5 : A/chicken/Chachoengsao/Thailand/CU-11/04(H5N1)

6 : A/chicken/Nakhon Sawan/Thailand/CU-12/04(H5N1)

7: A/chicken/Nakhon Sawan/Thailand/CU-13/04(H5N1)

8 : A/chicken/Nakhon Pathom/Thailand/CU-14/04(H5N1)

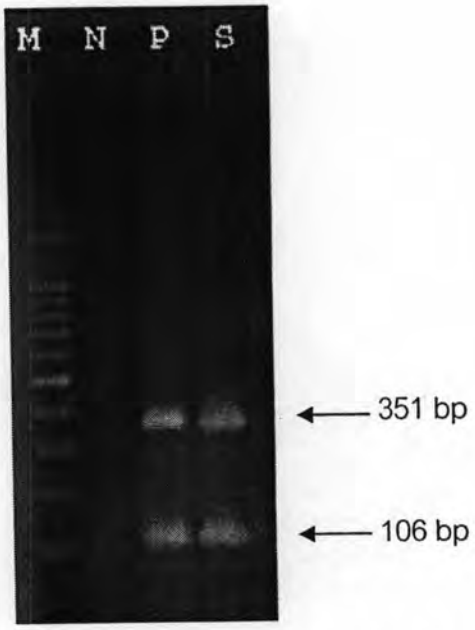

รูปที่ 4.1 แสดงผลผลิต PCR ของ HA และ NA ของเชื้อไวรัสเอเวียนอินฟลูเอนซา สายพันธุ์ H5N1 ด้วยวิธี multiplex RT-PCR ซึ่งผลผลิต PCR ของ HA มีขนาด 351 bp และผลผลิตของ NA มีขนาด 106 bp; M: Marker ขนาด 100 bp N: Negative control P: Positive control (A/chicken/Nakhon Pathom/Thailand/CU-K2/04(H5N1)) และ S: ตัวอย่างเชื้อไวรัสที่ใช้ในการศึกษา (A/chicken/Chonburi/Thailand/CU-7/04(H5N1))

ผลการทดลองที่ 2. การทดสอบความคงอยู่ของเชื้อไวรัสเอเวียนอินฟลูเอนซา สายพันธุ์ H5N1

2.1 การทดสอบประสิทธิภาพของน้ำยาฆ่าเชื้อในการทำลายเชื้อไวรัส และระยะเวลาการใช้งานของน้ำยาฆ่าเชื้อภายหลังผสม

จากผลการทดสอบน้ำยาฆ่าเชื้อทั้งหมด 4 ชนิด พบว่าน้ำยาฆ่าเชื้อทั้ง 4 ชนิดที่นำมาทดสอบเมื่อเจือจางสัดส่วนตามคำแนะนำของบริษัทผู้ผลิตทันทีและนำมาฆ่าเชื้อ สามารถทำลายเชื้อไวรัสเอเวียนอินฟลูเอนซาได้ โดยน้ำยาฆ่าเชื้อกลูตารัลดีไฮด์ให้ประสิทธิภาพในการทำลายเชื้อไวรัสเอเวียนอินฟลูเอนซา สายพันธุ์ H5N1 สูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับน้ำยาฆ่าเชื้ออีก 3 ชนิด ดังแสดงในตารางที่ 4.5 และ 4.6 และผลของอุณหภูมิต่อการเก็บรักษาน้ำยาฆ่าเชื้อ พบว่าการเก็บรักษาน้ำยาฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส จะให้ประสิทธิภาพการทำลายเชื้อดีกว่าที่อุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส โดยพบว่าน้ำยาฆ่าเชื้อที่ให้ประสิทธิภาพสูงสุดในการทำลายเชื้อเมื่อเก็บรักษาที่

อุณหภูมิ 25 และ 37 องศาเซลเซียส คือ น้ำยาฆ่าเชื้อกลูตารัลดีไฮด์ ดังแสดงในตารางที่ 4.7 4.8 4.9 และ 4.10

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนของไข่ไก่ฟักที่เสียชีวิต ภายหลังจากการฉีดเชื้อไวรัสเอเวียนอินฟลูเอนซาที่ผสมด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อชนิดต่าง ๆ ที่อุณหภูมิ 25 และ 37 องศาเซลเซียส ภายหลังการเก็บน้ำยาฆ่าเชื้อที่ผสมแล้วเป็นระยะเวลา 0 5 7 และ 14 วัน (n=6)

ชนิดของน้ำยา	0 วัน		5 วัน		7 วัน		14 วัน	
ฆ่าเชื้อ	25 °C	37 °C	25 °C	37 °C	25 °C	37 °C	25 °C	37 °C
Glutaldehyde	1/6	1/6	3/6	2/6	0/6	0/6	1/6	0/6
QAC	0/6	0/6	3/6	3/6	3/6	3/6	3/6	0/6
Formalin	0/6	0/6	3/6	2/6	1/6	0/6	0/6	1/6
Phenol	0/6	0/6	1/6	0/6	0/6	0/6	0/6	0/6

ตารางที่ 4.6 แสดงผลการจับกลุ่มตกตะกอนเม็ดเลือดแดงของไข่ไก่ฟักที่เสียชีวิตในตารางที่ 4.5

ชนิดของน้ำยา	0 วัน		5 วัน		7 วัน		14 วัน	
ฆ่าเชื้อ	25 °C	37 °C	25 °C	37 °C	25 °C	37 °C	25 °C	37 °C
Glutaldehyde	<2	<2	<2	<2	ND	ND	<2	ND
QAC	ND	ND	<2	<2	<2	64	<2	ND
Formalin	ND	ND	<2	<2	<2	<2	ND	<2
Phenol	ND	ND	<2	ND	ND	ND	ND	ND

หมายเหตุ <2 : ไม่เกิดการจับกลุ่มตกตะกอนของเม็ดเลือดแดง

ND : ไม่ได้ทำการทดสอบเนื่องจากไข่ไก่ฟักที่รอดชีวิตทั้งหมด

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนไข่ไก่ฟักที่เสียชีวิต เนื่องจากการฉีดไข่ไก่ฟักครั้งที่ 2 (secondary inoculation) โดยใช้น้ำไข่ไก่ฟักจากไข่ไก่ฟักที่รอดชีวิตในการฉีดไข่ไก่จากตารางที่ 4.5 (n=6)

ชนิดของน้ำยา	0 วัน		5 วัน		7 วัน		14 วัน	
ฆ่าเชื้อ	25 °C	37 °C	25 °C	37 °C	25 °C	37 °C	25 °C	37 °C
Glutaldehyde	0/6	0/6	0/6	0/6	0/6	0/6	1/6	1/6
QAC	0/6	0/6	0/6	3/6	6/6	3/6	1/6	6/6
Formalin	6/6	6/6	0/6	2/6	1/6	3/6	6/6	2/6
Phenol	0/6	0/6	0/6	0/6	0/6	1/6	0/6	0/6

ตารางที่ 4.8 แสดงผลการจับกลุ่มตกตะกอนเม็ดเลือดแดงของไข่ไก่ฟักที่เสียชีวิตในตารางที่ 4.7

ชนิดของน้ำยา	0 วัน		5 วัน		7 วัน		14 วัน	
ฆ่าเชื้อ	25 °C	37 °C	25 °C	37 °C	25 °C	37 °C	25 °C	37 °C
Glutaldehyde	ND	ND	ND	ND	ND	ND	<2	<2
QAC	ND	ND	ND	<2	<2	<2	<2	32
Formalin	<2	<2	ND	<2	<2	<2	<2	<2
Phenol	ND	ND	ND	ND	ND	<2	ND	ND

หมายเหตุ <2 : ไม่เกิดการจับกลุ่มตกตะกอนของเม็ดเลือดแดง

ND : ไม่ได้ทำการทดสอบเนื่องจากไข่ไก่ฟักที่รอดชีวิตทั้งหมด

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนไข่ไก่ฟักที่เสียชีวิต เนื่องจากการฉีดไข่ไก่ฟักครั้งที่ 2 (secondary inoculation) โดยใช้น้ำไข่ไก่ฟักจากไข่ไก่ฟักที่เสียชีวิตในการฉีดไข่ไก่ฟักจากตารางที่ 4.5 (n=6)

ชนิดของน้ำยา	0 วัน		5 วัน		7 วัน		14 วัน	
ฆ่าเชื้อ	25 °C	37 °C	25 °C	37 °C	25 °C	37 °C	25 °C	37 °C
Glutaldehyde	2/6	2/6	1/6	0/6	ND	ND	0/6	ND
QAC	ND	ND	0/6	3/6	6/6	6/6	0/6	ND
QAC	ND	ND	2/6	3/6	ND	1/6	0/6	ND
Formalin	ND	ND	3/6	4/6	3/6	ND	ND	2/6
Phenol	ND	ND	6/6	ND	ND	ND	ND	ND

หมายเหตุ ND : ไม่ได้ทำการทดสอบเนื่องจากไข่ไก่ฟักที่รอดชีวิตทั้งหมด

ตารางที่ 4.10 แสดงผลการจับกลุ่มตกตะกอนเม็ดเลือดแดงของไข่ไก่ฟักที่เสียชีวิตในตารางที่ 4.9

ชนิดของน้ำยา	0 วัน		5 วัน		7 วัน		14 วัน	
ฆ่าเชื้อ	25 °C	37 °C	25 °C	37 °C	25 °C	37 °C	25 °C	37 °C
Glutaldehyde	<2	<2	<2	ND	<2	ND	ND	ND
QAC	ND	ND	ND	8	64	8	ND	ND
QAC	ND	ND	8	8	ND	<2	ND	ND
Formalin	ND	ND	<2	<2	<2	ND	ND	<2
Phenol	ND	ND	<2	ND	ND	ND	ND	ND

หมายเหตุ <2 : ไม่เกิดการจับกลุ่มตกตะกอนของเม็ดเลือดแดง

ND : ไม่ได้ทำการทดสอบเนื่องจากไข่ไก่ฟักที่รอดชีวิตทั้งหมด

2.2 การทดสอบความคงทนของเชื้อไวรัสต่ออุณหภูมิต่าง ๆ

จากผลการทดสอบความคงทนของเชื้อไวรัสเอเวียนอินฟลูเอนซาต่ออุณหภูมิและระยะเวลาต่าง ๆ กัน พบว่าที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส ระยะเวลา 60 นาที เป็นช่วงอุณหภูมิที่ต่ำที่สุดสามารถทำลายเชื้อไวรัสไข้หวัดนกได้ ดังแสดงในตารางที่ 4.11 นอกจากนี้ผลการฉีดไข่ไก่ฟักในครั้งที่ 2 โดยใช้น้ำไข่ไก่ฟักจากไข่ไก่ฟักที่เสียชีวิตในครั้งแรกพบว่าสอดคล้องกับผลการฉีดไข่ไก่ฟักในครั้งแรก ดังแสดงในตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวนของไข่ไก่ฟักที่เสียชีวิต ภายหลังจากการฉีดเชื้อไวรัสเอเวียนอินฟลูเอนซา ที่เก็บไว้ที่อุณหภูมิ 55 60 65 70 และ 75 องศาเซลเซียส เป็นระยะเวลานาน 10 15 30 45 และ 60 นาที และผลการตกตะกอนเม็ดเลือดแดงของไข่ไก่ฟักที่เสียชีวิต (n=6)

ระยะเวลา	จน.ไข่ไก่ฟักที่เสียชีวิต/จน.ไข่ไก่ฟักทั้งหมด					ผล HA ของไข่ไก่ฟักที่เสียชีวิต				
(นาที)	55 °C	60 °C	65 °C	70 °C	75 °C	55 °C	60 °C	65 °C	70 °C	75 °C
10	6/6	6/6	0/6	0/6	0/6	32	32	ND	ND	ND
15	6/6	6/6	0/6	0/6	0/6	16	32	ND	ND	ND
30	6/6	6/6	0/6	0/6	0/6	16	32	ND	ND	ND
45	6/6	6/6	0/6	0/6	0/6	16	32	ND	ND	ND
60	2/6	0/6	0/6	0/6	0/6	<2	<2	ND	ND	ND

หมายเหตุ ND : ไม่ได้ทำการทดสอบเนื่องจากไม่มีไข่ไก่ฟักเสียชีวิต

<2 : ไม่เกิดการจับกลุ่มตกตะกอนของเม็ดเลือดแดง

ตารางที่ 4.12 แสดงผลการฉีดไข่ไก่ฟักครั้งที่ 2 (secondary inoculation) โดยใช้น้ำไข่ไก่ฟักจากไข่ไก่ฟักที่เสียชีวิตและรอดชีวิตจากการฉีดไข่ไก่ฟักครั้งแรกภายหลังจากการทำลายเชื้อไวรัสเอเวียนอินฟลูเอนซา โดยใช้อุณหภูมิ 55 60 65 70 และ 75 องศาเซลเซียส เป็นระยะเวลานาน 10 15 30 45 และ 60 นาที (n=6) และผลการทดสอบการตกตะกอนของเม็ดเลือดแดงของไข่ไก่ฟักที่เสียชีวิตจากการฉีดไข่ไก่ฟักครั้งที่ 2

ระยะเวลา	จำนวนไข่ไก่ฟักที่เสียชีวิต					ผล HA รวมของไข่ไก่ฟักที่เสียชีวิต				
(นาที)	55 °C	60 °C	65 °C	70 °C	75 °C	55 °C	60 °C	65 °C	70 °C	75 °C
10	6	6	ND	ND	ND	64	32	ND	ND	ND
15	6	6	ND	ND	ND	32	32	ND	ND	ND
30	6	6	ND	ND	ND	32	16	ND	ND	ND
45	6	6	ND	ND	ND	32	16	ND	ND	ND
60	6	ND	ND	ND	ND	32	ND	ND	ND	ND

หมายเหตุ ND : ไม่ได้ทำการทดสอบเนื่องจากไม่มีไข่ไก่ฟักเสียชีวิต

2.3 การทดสอบความคงทนของเชื้อไวรัสต่อค่าความเป็นกรด-ด่าง ต่าง ๆ

จากผลการทดสอบความคงทนของเชื้อไวรัสไข้หวัดนก ที่สภาพ pH ต่าง ๆ พบว่าสภาพความเป็นกรด-ด่างที่ใช้ในการศึกษานี้ไม่สามารถทำลายเชื้อไวรัสได้ทั้งหมด ดังแสดงในตารางที่ 4.13 นอกจากนี้ผลการฉีดไข่ไก่ฟักในครั้งที่ 2 โดยใช้น้ำไข่ไก่ฟักจากไข่ไก่ฟักที่เสียชีวิตในครั้งแรก พบว่าสอดคล้องกับผลการฉีดไข่ไก่ฟักในครั้งแรก ดังแสดงในตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.13 แสดงจำนวนของไข่ไก่ฟักที่เสียชีวิต ภายหลังจากการฉีดเชื้อไวรัสเอเวียนอินฟลูเอนซาที่ pH 3 5 7 9 และ 12 เป็นระยะเวลา 5 และ 10 นาทีและผลการตกตะกอนเม็ดเลือดแดงของไข่ไก่ฟักที่เสียชีวิต (n=6)

ค่า pH	จน.ไข่ไก่ฟักที่เสียชีวิต/จน.ไข่ไก่ฟักทั้งหมด		ผล HA รวมของไข่ไก่ฟักที่เสียชีวิต	
	5 นาที	10 นาที	5 นาที	10 นาที
3	2/6	3/6	16	<2
5	6/6	6/6	8	16
7	6/6	6/6	8	16
9	6/6	6/6	16	16
12	4/6	4/6	64	64

หมายเหตุ - : ไม่ได้ทำการทดสอบ

<2 : ไม่เกิดการตกตะกอนของเม็ดเลือดแดง

ตารางที่ 4.14 แสดงผลการฉีดไข่ไก่ฟักครั้งที่ 2 (secondary inoculation) โดยใช้น้ำไข่ไก่ฟักจากไข่ไก่ฟักที่เสียชีวิตจากการฉีดไข่ไก่ฟักครั้งแรกภายหลังจากการทำลายเชื้อไวรัสเอเวียนอินฟลูเอนซาที่ pH 3 5 7 9 และ 12 เป็นระยะเวลา 5 และ 10 นาที (n=6) และผลการทดสอบการตกตะกอนของเม็ดเลือดแดงของไข่ไก่ฟักที่เสียชีวิตจากการฉีดไข่ไก่ฟักครั้งที่ 2

ค่า pH	จน.ไข่ไก่ฟักที่เสียชีวิต/จน.ไข่ไก่ฟักทั้งหมด		ผล HA รวมของไข่ไก่ฟักที่เสียชีวิต	
	5 นาที	10 นาที	5 นาที	10 นาที
3	6/6	6/6	8	<2
5	6/6	6/6	8	32
7	6/6	6/6	8	32
9	6/6	6/6	8	16
12	6/6	6/6	32	16

หมายเหตุ - : ไม่ได้ทำการทดสอบ

<2 : ไม่เกิดการตกตะกอนของเม็ดเลือดแดง